INTERACTIONS IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF THE PHYSICAL EDUCATION PRACTICE AND SPORTS TRAINING FOR THE SECONDARY SCHOOL

Daniela Tomova
South-West University Neofit Rilski, Blagoevgrad, BULGARIA
Department of Theory and methodology of physical education

Received on June 28, 2016. Accepted on June 30, 2016. Published on July 10, 2016.

Abstract

Interactions are an important precondition for the achievement of high quality and effectiveness of the teaching process in physical education practice and sports practice.

The teams work gives better opportunities for organization of physical education training. Sports movement activity involves a permanent interaction between students and their work with the teacher

Keywords: team work, interaction, learning process

Учебно-възпитателния процес по физическо възпитание и спорт се различава от всички останали с реализираната в него двигателна дейност. Теорията и методиката на физическото възпитание като частна дидактика излолзва както общите дидактически методи и принципи таки и специфични за физическото възпитание. Търсенето и прилагането на нови методи и форми за организиране на учебно-възпитателния процес в училище в теоретичните предмети предполага интерпретирането им в учебно-възпитателния процес по физическо възпитание и спорт.

В последните години се дискутират интерактивните методи за обучение в образованието. Едно от условията за ефективност на учебно-възпитателния процес е ангажираността и активността на ученика. Традиционната образователна практика е основана на предпоставката, че знанието се предава непосредствено от учителя на учениците.

Интерактивността в уроците по физическо възпитание и спорт е важна предпоставка за постигане на необходимите качество и ефективност на учебния процес. Нейното постигане изисква определен тип организация на работата в урока, съответно представяне и подбор на учебното съдържение, активност и мотивираност на обучаваните. Благоприятни условия за осигуряването на тези условия има екипната организация на обучението в уроците по физическо възпитание и спорт.

В представения интерактивен образователен модел една от характерните особености е работата в екип.

ТРАДИЦИОНЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН МОДЕЛ	ИНТЕРАКТИВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН МОДЕЛ
Усвояване на информация, необходима за успешно представяне на изпита	Осъзната потребност от информация
Идентификация и решаване на проблеми в структурирана и статична обкръжаваща среда	Идентификация и решаване на проблеми в неопределена и динамична обкръжаваща среда.

Прилагане на знания и умения към специфични случаи и ситуации.	Приспособяване към информационните ресурси. Превръщане на информацията в годен за приложение ресурс.
Основава се на взаимодействието „учител – ученик”.	Основава се на взаимодействието „ученик-ученик” и работа в екип.
Учителят прави индивидуални оценки и атестации и осигурява обратна връзка.	Учителят и учениците съвместно провят индивидуалните оценки и атестаци и осигуряват обратна връзка.

(Иванов: www.knigata.free.bg)

При използването на интерактивни методи на обучение /ИАМ/ се отхвърля стандартизирането на учебния план и методите на преподаване. Учителят не е само източник на знания, а ръководител, стимулатор и съ-изследовател. Учебните дейности се характеризират с активно ангажиране, изследователска дейност, решения на проблеми, сътрудничество с другите.

В уроците по физическо възпитание и спорт активното взаимодействие между участниците в учебно-възпитателния процес се проявява при усвояването на двигателните умения от учениците. Спортно-двигателната дейност е предпоставка за непрекъснато взаимовлияние, съобразяване и взаимодействие между учениците и техните действия с учителя.

Самооценяването е част от идеята за екипна организация на учебно-възпитателния процес. Прилагането на интерактивни методи в образователния процес стремежът е да се подпомага както индвидуалната така и съвместната дейност, което пък е същност на екипната организация. При обучение чрез екипна организация в съревнованието за техническо усвояване на двигателните действия учениците изграждат както умения за оценаяване изпълнението на съекипника така и умения за самоценяване.

За прилагането и използването на инеркативни методи на оубчение и за екипна ораганизация на учебно-възпитателния процес необходимо условие е предварителната подготовка и придобиване на компетенции за съвместна дейност както от учителите /обучаващия/ така и от учениците /обучаваните/.

Названието на интерактивните методи идва от понятието „интеракция” (interaction), което в психологията означава взаимодействие и взаимовлияние между хората, общуващи в процеса на съвместната им дейност. Американският психолог Дж Мийд въвежда „интеракционизмът” – направление в социалната психология, изследващо характеристиките на непосредственото взаимодействие между хората и техните междуличностни отношения и ценностни ориентаци в процеса на съвместната им дейност.(Димитрова: 2007)

Подходите при изучаване на интерактивните методи се базират на следните характеристики:

- Диалог в процеса на обучение между учител и ученици и най - вече между ученици и ученици, което е предпоставка за активността на учениците.
- Активност и учене. Преподаването трябва да въвлича учениците в активоно усвояване на знания и умения. ”Активизацията трябва да се съсредоточи върху 3 типа познавателни процеси: визуален, слухов и кинестезичен.

Много учебни методи активират само един тип. „Активизацията” изисква обучението да се основава на всички типични за него видове активност: общуване, изследване, познание, практическо проложение /във физическото възпитание – двиателното упражняване/.

Известни са изследвания, които доказват, че човек усвоява различно количество информация за едно и също време: при слушане – 10%, при демонстрация – 30%, при дискусионни методи – 50%, при практически работи – 75%, при обучение на другите – 90%. (Иванов: www.knigata.free.bg)

Екипната организация на учебно-възпитателния процес се характеризира с:

- Управление дейността на учениците от учителя /пряко управление на учителя/;
- Управление на дейността на учениците от лидери в екипите /косвено управление на учителя/;
- самостоятелно управление на учениците в групите /самоуправление/;
- Във връзка с взаимоотношенията на равнище "учител-ученик" и "ученик-ученик":
- субект-обектни отношения на субординация; (Тодорина: 2000)

В Таблица 1 правим паралел между изведените характеристики на интерактивните методи на обучение и екипната организация на учебно-възпитателния процес. (Томова 2005)

Таблица 1

ЕКИПНА ОРАГНИЗАЦИЯ	ИНТЕРАКТИВНО ОБУЧЕНИЕ
- Екипната организация мотивира учениците за по-активно участие в учебно-възпитателния процес, активизира ги за по-ефективно усвояване на физическите упражнения	- нестандартни методи на специфично взаимодействие, диалог и екипна работа
- Екипната организация повишава и поддържа интересът на учениците към уроците по физическо възпитание	- методи, при който чрез активно диалогичност се постига равноправно общуване между стряните в учебно-възпитателния процес
- Способства за развиване на взаимоотношенията на момчетата и момичетата вътре в екипите;	- взаимодействие, основаващо се на взаимодействието между обучаващия и обучавания

Педагогическият процес в училище протича във взаимодействие между учителя и ученика. Във физическото възпитание тези взаимодействия водат до усвояването на определени специфични знания и двигателни умения при преднамерено целенасочено двигателно упражняваване. (Костов: 2006)

Според специалистите използването на ИАМ на обучение е предпоставка за ефективност на учебно-възпитателния процес. Интерактивното обучение е активен начин на равнопоставено взаимодействие и взаимоотношение между страните в процеса на обучение.

В учебно-възпитателния процес по физическо възпитание взаимодействието между субектите на учебния процес е по-активно с оглед на реализираната двигателна дейност.

В резултат от изследвананията в дисертациония ни труд „Повишаване ефективността на уроците по физическо възпитание чрез екипна организация на учебно-възпитателния" можем да кажем, че екипната организация, е един вид интерактивно обучение, изразяващо се в съвестната дейност в:

- в състезателни игри;
- в равнище на усвояване техниката на изпълнение на физическите упражнения;
- в индивидуалното усвояване на двигателните умения и развиване на двигателни способности

Учениците от експерименталната група постигат по-високи резултати в учебно-възпитателния процес заради старанието си, което влагат в двигателното упражняване и подкрепата оказвана им от съекипниците, която се изразява в посочване на допусканите грешки, поощряване и окуражаване при правилно техническо изпълнение на всеки член на екипа. Именно в съвместната дейност разделени в екипи, под ръководството на капитана учениците от експериментална група по-ясно осъзнават и осмислят собственото техническо изпълнение, както и нивото на изпълнение в сравнение с това на съучениците от своя и другите екипи.

Непрекъснатото съревнование между екипите, което се изразява и в:

- всеки член на екипа да завоюва по-висока оценка за техническо изпълнение на физическо упражнение като част от общата за екипа;
- престижно класиране на екипа във вътрешните турнири по вид спорт;
- стремеж за завоюване на повече точки за крайното класиране по екипи

От равнището на техниката на изпълнение на двигателната задача съдим за степента на успеваемост на учениците. В резултат на проведените изследвания можем да твърдим, че учениците, които се обучават при екипна организация на уроците постигат по-висока успеваемост в учебно-възпитателния процес.

В заключение можем да кажем, че интерактивните методи в учебно-възпитателния процес по физическо възпитание и спорт се използват, но не са дифинирани като такива. Спортно-състезателната дейност в спортните игри, груповата ораганизация на дейността на учениците, игровата дейност и екипната организация /съвкупност от груповия метод на обучение и състезателния подход/ отговорят на характеристиките за интерактивност.

References:

1. **Dimitrova, Sv**. (2001) Social and psychological problems of physical education and school sport in modern conditions in Bulgaria; . Collection with materials from scientific conference "Physical education and sport in the education system", Blagoevgrad.
2. **Tomova, D**. (2005) Raising the efficiency of Physical Education lessons through teamwork organization. Dissertation, Blagoevgrad.
3. **Kostov, K**. (2006) Inclusivity and functions of physical education in elementary school, Sofia. Avtoreferat. Sofia
4. **Ivanov, I. P**. Interaktive training methods. Internet \www.knigata.free.bg
5. **Dimitrova, Sv**. (2007) Psychological prerequisites for successful implementation of interactive methods in the learning process. Science Conference, Krayova, Romania.
6. **Todorina, D**. (2000) The efficiency of team organization of academic activities. Blagoevgrad.